

Konkurransetilsynet
Postboks 439 Sentrum

5805 BERGEN

For: Rudi Wiers

DATO
OSLO, 29. JANUAR 2010

EU KOMMISSJONENS FORSLAG TIL NYTT GRUPPEUNNTAK OG RETNINGSLINJER FOR MOTORVOGNSEKTOREN - NORGES BILBRANSJEFORBUND

1. Innledning

Jeg viser til konkurransetilsynets brev av 14. januar 2010 hvor konkurransetilsynet inviterer norske aktører til å gi tilbakemeldinger på EU kommisjonens forslag til gruppeunntak og retningslinjer for motorvognsektoren.

Norges Bilbransjeforbund har tidligere gitt høringsuttalelser den 15. juli 2008 og [23. september 2009?]. Norges bilbransjeforbund hadde også den 3. desember 2008 et møte med konkurransetilsynet om gruppeunntaket. Vi vedlegger kopi av våre høringsuttalelser til orientering.

2. Salg av nye biler

Norges Bilbransjeforbund ser det som positivt at nå gjeldende gruppeunntak, kommisjonsforordning (EF) nr. 1400/2002 av 31. juli 2002 er foreslått forlenget med 3 år når det gjelder salg av nye biler. Bilbransjeforbundet er imidlertid fortsatt bekymret for de fremtidige rammevilkårene for distributørene av nye biler etter 31. mai 2013. Som tidligere påpekt i våre høringsuttalelser, vil det vertikale gruppeunntaket, som da forutsettes å skulle regulere bilbransjen, åpne opp for at bilprodusenter og importører inntar klausuler i sine forhandlerkontrakter som legger begrensninger på forhandlernes muligheter til å selge flere konkurrerende merker. Dette er i dag en av grunnpilarene i gruppeunntaket for motorvognsektoren, og norske forhandlere er i meget stor utstrekning avhengig av å forhandle flere enn ett merke. Videre er bilbransjeforbundet også bekymret for at bestemmelsene i artikkel 3 i gruppeunntaket, som sikrer forhandlernes uavhengighet, noe som er viktig for konkurransen på forhandlerleddet, blir fjernet. Artikkel 3 gjelder bl.a. krav til

begrunnelse av oppsigelser, rett for forhandlere til å overdra sine kontrakter eller bedrifter til andre autoriserte forhandlere, og krav til minste oppsigelsestider.

Kommisjonens forslag til sektorspesifikke retningslinjer for motorvognsektoren som vil utfylle det vertikale gruppeunntaket og retningslinjene til det vertikale gruppeunntaket etter 31. mai 2013 gir liten konkret veiledning i forhold til motorvognsektoren og salg av nye biler. Dette vil derfor skape liten grad av forutberegnlighet for aktørene.

3. Ettermarkedet

For ettermarkedet har kommisjonen foreslått at det vertikale gruppeunntaket med tillegg av et sektorspesifikt gruppeunntak for ettermarkedet skal gjelde allerede fra 1. juni 2010.

Den faktiske situasjonen for autoriserte merkeverksteder er imidlertid at dette "mini gruppeunntaket" ikke vil kunne anvendes for merkeverkstedenes forhandlerkontrakter fordi gruppeunntaket ikke kan anvendes dersom leverandøren eller den autoriserte reparatørs markedsandel overstiger 30 %. Dette er normalt tilfellet for alle merker i det produktmarkedet som gjelder leveranse av ettermarkeds tjenester til et bestemt merke. Se avsnitt 35 i utkast til retningslinjer. De aller fleste merker i Norge har i dag anslagsvis fra 70 - 90 % markedsandel. (For eksempel, autoriserte Toyota forhandlere utfører antakeligvis fra 70 – 90 % av all service på Toyota biler, men uavhengige reparatører tar resten.) Det vil derfor kun være noen uavhengige kjeder eller reparatører som kan dra nytte av gruppeunntaket for ettermarkedet. Dette innebærer at leverandører og forhandler er nødt til å vurdere sine verkstedsavtaler på individuelt grunnlag i forhold til EUF- traktatens artikkel 101, nr. 3.

Dette vil være en meget ressurskrevende øvelse for små og mellomstore bedrifter.

Utkast til retningslinjer for motorvognsektoren gir i forhold til ettermarkedet lite konkret veiledning.

Dersom kommisjonens forslag blir vedtatt vil rettskilde bildet for verksteder bli meget komplisert. For å vurdere sin posisjon i forhold til konkurransereglene må partene forholde seg til:

- Det vertikale gruppeunntaket,
- retningslinjene til det vertikale gruppeunntaket,
- mini- gruppeunntaket for motorvognsektoren,
- retningslinjene til gruppeunntaket for motorvognsektoren (som i liten grad gir konkret veiledning)
- EF domstolens praksis når det gjelder EUF- traktatens artikkel 101 i relasjon til selektive distribusjonssystemer

Dette er en kostbar og lite brukervennlig lovgivningsteknikk som gir lav grad av forutberegnlighet for aktørene i bransjen.

Norges Bilbransjeforbund er også bekymret for at de nye reglene for ettermarkedet foreslås innført allerede fra 1. juni 2010, og frykter at leverandørene, for å være på den sikre siden, vil si opp sine avtaler for å vurdere disse opp mot konkurransereglene. Bilbransjen har vært hardt rammet av finanskrisen og er i en fase av konsolidering. Usikkerhet rundt oppsigelse av kontrakter vil innebære en nødvendig og ekstra utfordring for de autoriserte verkstedene.

4. Oppsummering

Norges bilbransjeforbund er fornøyd med at nå gjeldende gruppeunntak forlenges med 3 år når det gjelder salg av nye biler, men er bekymret for rammevilkårene for flermerkesalg etter 31. mai 2013, samt forhandlernes uavhengighet i forhold til leverandørene.

Når det gjelder ettermarkedet vil EU kommisjonens forslag innebære en særdeles komplisert, og lite brukervennlig, rettskildesituasjon som i praksis vil gjøre det vanskelig for autoriserte verksteder å vurdere sine kontrakter i forhold til konkurransereglene. Vi vil anta at dette vil kunne medføre økt antall henvendelser til konkurransemyndighetene. EU kommisjonen har konkludert med at de er bekymret for konkurransen i ettermarkedet. Det er derfor vanskelig å forstå hvorfor kommisjonen nå foreslår et konkurranserettslig rammeverk som vil være svært vanskelig for aktørene å forstå.

Dersom ytterligere opplysninger ønskes kan undertegnede kontaktes på telefon 900 18 200

Norges Bilbransjeforbud

Syver Leivestad
Administrerende direktør